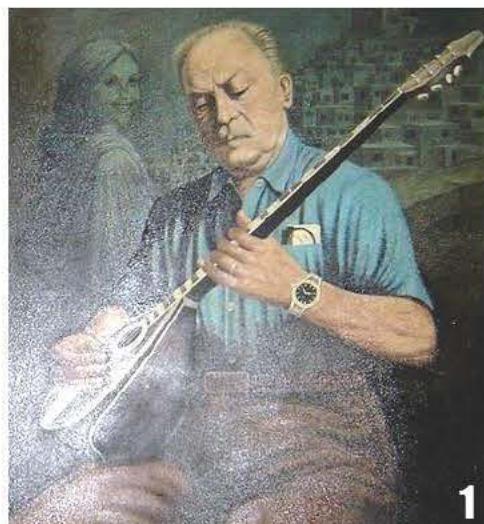

Γράφει ο Μπάμπης Ράκης - bambisrakis@cytanet.com.cy

ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

«Μια φούντωση, μια φλόγα έχω μέσα στην καρδιά Λες και μάγια μου ‘χεις κάνει Φραγκοσυριανή γλυκιά»

ΜΑΡΚΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ : «ΑΚΡΟΓΩΝΙΑΙΟΣ ΛΙΘΟΣ ΤΟΥ ΡΕΜΠΕΤΙΚΟΥ»

Αγαπητέ αναγνώστη καλημέρα.

Συνεχίζομε με την αναδρομή στα παλαιά για το ρεμπέτικο τραγούδι με την αναφορά ενός μεγάλου ονόματος της λαϊκής μας μουσικής, του Μάρκου Βαμβακάρου.

Για τον Μάρκο Βαμβακάρο, γράφτηκαν πολλές μελέτες και εκδόθηκαν αρκετά βιβλία. Ορθά οι μελετητές του τον αποκαλούν: «Ακρογωνιαίος λίθος του ρεμπέτικου». Επίσης, ο Μάρκος Βαμβακάρος έγραψε την αυτοβιογραφία του και μέσα από αυτήν μας μιλά απλά και όμορφα, για τις στιγμές της ζωής του.

Γεννήθηκε στις 10 Μαΐου το 1905 σε πολύ φτωχή καθολική οικογένεια στον συνοικισμό το Σκαλί της Άνω χώρας, της Σύρου. Ήταν ο πρώτος από έξι αδέλφια. Δεν τέλειωσε ούτε το Δημοτικό, διότι τον πατέρα του πήραν στον στρατό και έτοις έπιασε δουλειά με την μπέρα σε ένα κλωστήριο.

Δούλεψε επίσης στην Σύρο, ως εφημεριδοπώλης, οπωροπώλης και λουύστρος. Το 1917, σε πλικία 12 χρόνων, έφυγε για τον Πειραιά. Αρχικά εγκαταστάθηκε στα Ταμπούρια. Δούλεψε ως καρβουνιάρης, λιμενεργάτης, και εκδόρεας στα δημοτικά σφαγεία του Πειραιά.

Στα 21 έκανε τον πρώτο του γάμο.

Παντρεύτηκε την Ελένη Μαυροειδή, την Ζιγκοάλα όπως την αποκαλούσε. Ο ίδιος περιγράφει πως την γνώρισε:

«Εκεί στα Ταμπούρια πήγαινα και άραζα ταχτικά στο σπίτι μιας εξαδέλφης μου, Κούλας Ριγούστου, και εκεί στην ίδια αυλή καθόταν η κοπέλα που αγάπησα. Αυτή ήταν ορθόδοξη, καταγόταν από την Πελοπόννησο και λεγόταν Ζιγκούάλα. Αυτού άραξα το λοιπόν και έβλεπα αυτήν, το λιοντάρι που ήθελα να πάρω αργότερα. Όλα κρυφά πολεμάγαμε. Να μην την δουν οι δικοί της, η μάνα της, ο πατέρας της. Κι αυτή περίμενε με παντοίους τρόπους να με βρει ζούλα να μου μιλάσει. Εβγαίνε όξωνα ψωνίσει στο μπακάλικο. Την περίμενα εγώ στην πόρτα, καμιά φορά έβγαινα όχων, την έβρισκα και μιλάγαμε. Και λέγαμε τέλος πάντων, έτοι και έτοι και ξέρω εγώ τι, να την φιλήσω, και ότι θα την κάνω γυναίκα μου. Ο έρωτας ήταν κεραυνοβόλος. Μια μέρα την άρπαξα και έφυγα. Κλεφτήκαμε στις δέκα της ώρα το βράδυ και την πήγα σπίτι μου. Ήταν όμορφη, οπαθάτη γυναίκα, μελαχρινή, όμορφα μάτια κι όλα όμορφα».

Παντρεύτηκαν. Όμως εκείνος ο γάμος δεν στέριωσε. Τον πρόδωσε με τον καλύτερο του φίλο. Εκείνη την

εποχή- όπως αναφέρει ο ίδιος- είναι που άκουσε κατά τύχη, τον Νίκο Αϊβαλιώπη να παίζει μπουζούκι, γεγονός που τον συνεπήρε και άλλαξε την ζωή του. Αρχιούς να μαθαίνει το όργανο και να γράφει τα πρώτα του τραγούδια, ήρθαν οι επιτυχίες και η ζωή του άλλαξε. Παρέμεινε όμως αγνός απόφιος ρεμπέτης. Ο ίδιος περιγράφει πως εμπνεύστηκε το τραγούδι : «Φραγκοσυριανή» που θεωρείται ένα από τα καλύτερα του.

«Όλος ο κόσμος της Σύρου μ' αγαπούσε πολύ, διότι και εγώ ήμουν Συριανός. Κάθε καλοκαίρι με περίμεναν να πάω στην Σύρα να παίξω και να γλεντίσει όλη η Σύρα μαζί μου. Το 1935 ήταν η πρώτη χρονιά που πήγα σχεδόν είκοσι χρόνια από τότε που έφυγα από το νησί. Πρωτόπαιχα λοιπόν σ' ένα μαγαζί στην παραλία, μαζεύτηκε όλος ο κόσμος. Κάθε βράδυ γέμιζε ο κόσμος το μαγαζί και έκατοσ δύο μήνες. Εγώ όταν έπαιζα και τραγουδούσα, κοίταζα πάντα κάτω, αδύνατο να κοιτάξω τον κόσμο, τα έχανα. Μια βραδιά εκεί όμως που έπαιζα, σπικώνω μια στιγμή το κεφάλι και βλέπω μια ωραία κοπέλα. Τα μάτια της ήταν μαύρα. Δεν ξανασόκωσα το κεφάλι. Μόνο το βράδυ την σκεπτόμουν, την σκεπτόμουν. Πήρα λοιπόν μολύβι και έγραψα πρόχειρα:

«Μια φούντωση μια φλόγα/ έχω μέσα

στην καρδιά/λες και μάγια μου έχεις κάνει/ Φραγκοσυριανή γλυκιά/ Θα έρθω να σε ανταμώσω/κάτω στην ακρογιαλιά/ θα ήθελα να σε χορτάσω όλο χάδια και φιλιά/».

Ο Μάρκος Βαμβακάρος αναφέρει χαρακτηριστικά:

«Ούτε και ξέρω πως την λέγανε ούτε και εκείνη ξέρει πως για αυτήν μιλάει το τραγούδι.»

Η «Φραγκοσυριανή» θα ακουστεί για πρώτη φορά λίγο καιρό αργότερα στον Πειραιά.

Μια μικρή γεύση για τον μεγάλο του ρεμπέτικου τραγουδιού, Μάρκο Βαμβακάρο, πήραμε σήμερα. Την άλλη εβδομάδα θα συνεχίσουμε με άλλους ρεμπέτες και ρεμπέτισσες.

Μπάμπης Ράκης

Λεζάντες:

Φωτο-1: Ο μεγάλος ρεμπέτης Μάρκος Βαμβακάρος. Φωτο-2: Παλιά φωτογραφία με ρεμπέτες. Φωτο-3: Φτωχόπαιδα, βιοπαλαιστές στο λιμάνι του Πειραιά τις πρώτες δεκαετίες του 1900. Καθιστοί διακρίνονται οι λούστροι. Φωτο-4: Ο φωνόγραφος με κωνί στην θαμώνες του, στον Πειραιά στα 1910. Φωτο-6: Το μπουζούκι, το μουσικό όργανο με το οποίο ακούστηκαν τα πιο όμορφα λαϊκά μας τραγούδια.